

**199. Bijbelstudie over
EEN KONINKLIJK PRIESTERSCHAP
WAN KOWNUKONDRE FU PRIESTER
MAM'LECHET KOHANIM
ממלכת כהנים**

In de parasha יתרו Yitro staan er enkele verzen, die niet alleen voor de gelovige Joden, maar ook voor de gelovigen uit de volken van buitengewoon groot belang zijn: *“In de derde maand nadat de Israëlieten uit Egypteland getrokken waren, op dezelfde dag, kwamen zij in de woestijn van de Sinai. Zij braken op van Refidim, kwamen in de woestijn van de Sinai en legerden zich in de woestijn; Israël legerde zich aldaar tegenover de berg, en Moshe [Mozes] klom op tot G'd. Toen riep de Eeuwige tot hem van de berg: Zo moet gij aan het huis van Ya'aqov [Jakob] zeggen en aan de Israëlieten mededelen: Gij hebt zelf gezien, wat Ik de Egyptenaren gedaan heb, en dat Ik u op arendsvleugelen opgenomen en tot Mij gebracht heb. Welnu, indien gij terdege naar Mij luistert en Mijn verbond in acht neemt, zult gij uit alle volkeren Mij ten eigendom zijn, want Mij behoort de ganse aarde. Zo zult gij Mij een koninkrijk van priesters en een heilige natie zijn. Dit zijn de woorden die gij tot de Israëlieten spreken moet!”* (שמורת Sh'mot [Exodus] 19:1-6, Leidse vertaling). **Surinaams:** *“Na ini di fu dri mun, na a srefi dei di den pikin fu Israël ben komopo fu Egipiti, den ben doro na a dreisabana fu Sinai. Bikasi den ben komopo fu Refidim, èn kon na a dreisabana fu Sinai, èn den ben meki kampu na ini a dreisabana; èn drape Israël ben meki kampu na fesi fu a bergi. En Moshe [Moses] ben kren go na tapu na Gado, èn Masra ben kari en komopo fu a bergi, taki: So yu musu taki gi a oso fu Ya'aqov [Jakob], èn taki gi den pikin fu Israël taki: Un ben si san Mi ben du nanga den Egipiti suma, èn fa Mi ben tyari un na tapu den aka frei, èn Mi ben tyari un kon na Misrefi. Now fu dat'ede efu un sa arki Mi sten tru tru, èn hori Mi ferbontu, dan un sa de wan spesrutu gudu gi Mi moro leki ala tra folku; bikasi a heri grontapu de fu Mi. En un sa de wan kownukondre fu priester gi Mi, èn wan santa folku. Yu musu taki den wortu disi gi den pikin fu Israël!”*

In de Hebreeuwse grondtekst zegt de Eeuwige in vers 5: **והייתם לי סגולה מכל העמים** *Vih'yiten li s'gula miKol haAmim* [dan zult gij uit alle volken Mij ten eigendom zijn]. In vers 6 noemt Hij de Israëlieten **ממלכת כהנים** *mam'lechet kohanim* [een koninkrijk van priesters] en **גוי קדוש** *goi qadosh* [een heilige natie]. Met deze termen beschrijft de Eeuwige de speciale relatie, die Hij voor Zijn volk bedoelt. “Dat is fijn voor de Joden”, zult u misschien nu denken, “maar wat heeft dat met ons te maken? Dit gaat toch over het volk Israël?” Dat klopt helemaal! Dit gaat inderdaad over het volk Israël, althans over het gelovige deel van dat volk. En toch heeft dit ook alles met de gelovigen uit de volken te maken! In 1 Petrus 2:9-10 worden namelijk precies dezelfde woorden eveneens toegepast op de uitverkorenen uit alle stammen en talen en volken: *“Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninkrijk van priesters, een heilige natie, een volk dat G'd zich verworven heeft om de grote daden te verkondigen van Hem die u uit de duisternis heeft geroepen naar Zijn wonderbaarlijke licht. Eens was u geen volk, nu bent u G'ds volk; eens viel G'ds ontferming u niet ten deel, nu wordt Zijn ontferming u geschonken!”* (NBV). NBG: *“Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk G'de ten eigendom, om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht: u, eens niet Zijn volk, nu echter G'ds volk, eens zonder ontferming, nu in Zijn ontferming aangenomen!”* **Surinaams:** *“Ma un de wan sperti disi A ben ferkisi, wan famiri fu den kownu-priester, wan santa folku, wan pipel disi seti aparti gi Gado, fu un sa gi En bigi nen, En disi ben kari un komopo fu dungru, kon na ini En moi leti. Fositen un no ben de wan pipel, ma now un tron a pipel fu Gado; fositen un no ben kisi sari-hati, ma now un kisi sari-hati!”*

In de Hebreeuwse versie van B'rit haChadasha worden in deze tekst dezelfde woorden gebruikt als in de corresponderende tekst in de Tora: **ממלכת כהנים** *mam'lechet kohanim* **גוי קדוש** *goi qadosh* **ועם סגולה** *v'am s'gula* [een koninkrijk van priesters ofwel een koninklijk priesterschap, een heilige natie en G'ds eigen volk, een volk dat Hem toebehoort]. Deze studie

gaat weliswaar op de eerste plaats over ממלכת כהנים mam'lechet kohanim [een koninklijk priesterschap], maar ik wil eerst de beide termen גוי קדוש goi qadosh [heilige natie] en עם סגולה am s'gula [Zijn eigen volk] nader toelichten.

גוי קדוש goi qadosh - Een heilige natie

Als we het woordje 'goi' horen, denken we natuurlijk in eerste instantie aan een niet-jood, ofwel een heiden. Het meervoud daarvan is 'goyim'. Op zich klopt dat wel, want zo worden in het huidige taalgebruik mensen aangeduid, die niet tot het Joodse volk behoren. In bijbelse tijden was dat anders. Toen werd de term 'goi' ook op Israël toegepast, zoals in de zojuist geciteerde tekst. In בראשית B'reshit [Genesis] 12:2 gaf de Eeuwige aan Av'raham de belofte: *"Ik zal u tot een groot volk (גוי גדול goi gadol) maken, en u zegenen, en uw naam groot maken, en gij zult tot een zegen zijn!"* **Surinaams:** *"Den bakapikin fu yu sa tron wan bigi folku. Mi sa blesi yu. Mi sa gi yu bigi nen, èn yu sa de wan blesi gi trawan!"* Dezelfde belofte gaf Hij later ook aan Ya'aqov [Jakob]: *"Ik ben G'd, de G'd van uw vader, vrees niet naar Egypte te trekken, want Ik zal u daar tot een groot volk (גוי גדול goi gadol) maken!"* (בראשית B'reshit [Genesis] 46:3). **Surinaams:** *"Mi na Gado, a Gado fu yu p'pa. Yu no abi fu frede fu hari go na Egipiti. Bika drape Mi sa meki den bakapikin fu yu tron wan bigi folku!"* In het geval van Av'raham zou men nog kunnen zeggen dat zijn nageslacht niet alleen Israël is, maar in het geval van Ya'aqov [Jakob] is dit wel het geval. In deze teksten wordt 'goi' vrijwel in alle Nederlandse vertalingen met 'volk' vertaald en niet met 'natie', maar in de tekst waarmee deze Shi'ur [Bijbelstudie] begon, wordt גוי קדוש goi qadosh slechts door een enkele vertaling zoals de Leidse Vertaling met 'heilige natie' vertaald. Alle andere vertalingen hebben gekozen voor 'heilig volk'.

In sommige gevallen zijn de Nederlandse woorden 'volk' en 'natie' dus uitwisselbaar als het om het Hebreeuwse woord גוי goi gaat, maar het woord עם am daarentegen wordt in de regel altijd met 'volk' vertaald. Zo zien wij dezelfde term 'heilig volk' ook in de volgende teksten terug: *"De Eeuwige zal u als Zijn heilig volk (עם קדוש am qadosh) bevestigen, zoals Hij u gezworen heeft, indien gij de geboden van de Eeuwige, uw G'd, onderhoudt en in Zijn wegen wandelt!"* (דברים D'varim [Deuteronomium] 28:9, NBG). **Surinaams:** *"Masra sa teki un leki En santa folku, leki fa A ben pramisi un taki A bo du, efu un hori unsrefi na den gebod fu Masra, un Gado, èn un libi leki fa En wani!"* Ook in de profetische boeken komen wij deze term tegen: *"Keer weder ter wille van Uw knechten, de stammen van Uw erfdeel. Voor een korte tijd is Uw heilig volk (עם קדוש am qod'shecha) in het bezit daarvan geweest; onze tegenstanders hebben Uw heiligdom vertrappt!"* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 63:17-18, NBG). **Surinaams:** *"Drai kon baka, fu den knekti fu Yu ede, fu den lo di de fu Yu. Fu wan syatu ten a pipel fu Yu ben abi a santa presi gi densrefi, ma den feyanti fu wi broko en trowe!"*

Als beide Hebreeuwse woorden 'goi' en 'am' in één en dezelfde zin voorkomen, dan is de vertaling van גוי goi altijd 'natie' en die van עם am altijd 'volk', zoals in שמות Sh'mot [Exodus] 33:13 het geval is: *"Nu dan, indien ik genade in Uw ogen gevonden heb, maak mij toch Uw wegen bekend, zodat ik U ken; opdat ik genade vinde in Uw ogen. Bedenk toch, dat deze natie (הגוי הזה haGoi haze) Uw volk (עמך am'cha) is!"* (NBG). **Surinaams:** *"We dan, efu Yu abi prisiri nanga mi, dan meki mi sabi san Yu wan du. So misrefi sa kon leri sabi Yu moro bun, fu Yu kan abi prisiri nanga mi. No fergiti taki a pipel disi na Yu folku!"*

Opvallend is dat het woord קדוש Qadosh [heilig] in het hele boek בראשית Bereshit [Genesis] na de heiliging van de zevende dag in hoofdstuk 2 vers 3 verder niet meer voorkomt en pas weer aan de orde komt in שמות Shemot [Exodus] 3:5 in verband met de heilige grond waarop Moshe stond, 12:16 over de heilige samenkomsten op de eerste en laatste dag van het feest der ongezuurde broden en 19:6, waarin het volk Israël de specifieke opdracht krijgt: *"Gij zult Mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilig volk."* De Eeuwige heeft Israël apart gezet van alle volken, maar ook uit de heidenen heeft Adonai een ontelbare schare van gelovigen apart gezet. Hun volksgenoten waren afgodendienaars, maar tegen de gelovigen uit de volken zegt Kefa [Petrus]: *"Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk G'de ten eigendom, om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis*

geroepen heeft tot Zijn wonderbaar Licht" (1 Petrus 2:9). **Surinaams:** "Ma un de wan speridi A ben ferkisi, wan famiri fu den kownu-priester, wan santa folku, wan pipel disi seti aparti gi Gado, fu un sa gi En bigi nen, En disi ben kari un komopo fu dungru, kon na ini En moi leti!" In het eerder genoemde citaat uit D'varim [Deuteronomium] 28:9 hebben we overigens wel gelezen, dat de Eeuwige een voorwaarde gesteld heeft om als Zijn heilig volk bevestigd te worden: "Indien gij de geboden van de Eeuwige, uw G'd, onderhoudt en in Zijn wegen wandelt!"

am s'gula - Zijn eigen volk

Het woord **am s'gula** is een begrip dat onze positieve uniciteit onder de naties definieert. In sommige teksten wordt **am s'gula** met 'schat' of 'kostbaar bezit' vertaald. Daarmee geeft de Eeuwige duidelijk aan hoe dierbaar Hem Zijn volk is en dat Hij het koestert als een kostbaar bezit. Het woord **am** is in de TeNaCH doorgaans het volk Israël en slechts een enkele keer worden daarmee de mensen in het algemeen bedoeld. In tegenstelling tot 'goi' heeft 'am' dus meer met uitverkiezing en roeping te maken dan met etniciteit.

Dat wordt bijzonder duidelijk naar voren gebracht in de volgende teksten: "Want gij zijt een volk, dat de Eeuwige, uw G'd, heilig is; u heeft de Eeuwige, uw G'd, uit alle volken op de aardbodem uitverkoren om Zijn eigen volk (**am s'gula**) te zijn!" (D'varim [Deuteronomium] 7:6, NBG). **Surinaams:** "Bika unu na wan folku di Masra, un Gado, poti aparti. Na unu Masra, un Gado, teki na mindri fu ala folku na grontapu gi Ensrefi!" - "Want gij zijt een volk, dat de Eeuwige, uw G'd, heilig is, en u heeft de Eeuwige uitverkoren om Hem een eigen volk (**am s'gula**) te zijn uit al de volken, die op de aardbodem wonen!" (D'varim [Deuteronomium] 14:2, NBG). **Surinaams:** "Bika un na wan folku di poti aparti gi Masra. Na unu Masra teki na mindri fu ala tra folku di e libi na grontrapu, fu de En eigi folku!" - "En de Eeuwige heeft heden van u het woord aanvaard, dat gij Zijn eigen volk (**am s'gula**) zult zijn, zoals Hij u gezegd heeft, en dat gij al Zijn geboden zult onderhouden!" (D'varim [Deuteronomium] 26:18, NBG). **Surinaams:** "Masra teki san un taigi En tide. Un sa de En eigi folku, leki fa A taigi unu èn un sa hori unu na ala den gebod fu En!" - "Want de Eeuwige heeft Zich Ya'aqov [Jakob] verkoren, Israël tot Zijn eigendom (**s'gulato**)!" (Tehilim [Psalmen] 135:4, NBG). **Surinaams:** "Na Masra srefi ben teki Ya'aqov [Jakob], A teki Israël gi Ensrefi!"

In al deze teksten vertaalt de Herziene Statenvertaling de woorden **am s'gula** met: "een volk, dat Zijn persoonlijk eigendom is." In 1 Petrus 2:9 daarentegen, waarin in de Hebreeuwse versie eigenlijk precies dezelfde woorden staan als in Exodus 19, namelijk **am s'gula** **am qadosh** **goi kadosh** **mam'lechet kohanim** **goi qadosh v'am s'gula** kiest de Herziende Statenvertaling voor de formulering: "Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilig volk, een volk dat G'd Zich tot Zijn eigendom maakte!" Ziet u het verschil? In de teksten waarin Israël een koninklijk priesterschap genoemd wordt, staat, dat het G'ds persoonlijk eigendom **is**, maar in 1 Petrus 2:9, waarin de gelovigen uit alle volken een koninklijk priesterschap genoemd worden, staat dat G'd het zich tot Zijn eigendom **maakte**.

De gelovigen uit de volken zijn dus niet in de plaats van Israël gekomen, maar zij werden toegevoegd aan het gelovige deel van Israël. Samen vormen zij een heilige natie, door HaShem apart gezet als Zijn kostbaar eigendom, want het is gekocht en betaald met het bloed van Yeshua. Het is een geweldig voorrecht om door G'd gekozen te zijn als een uitverkoren geslacht (**b'chirei-Yah**), Zijn bijzonder eigendom (**am s'gula**)!

Evenals bij **am qadosh** het geval is, stelt de Eeuwige echter een belangrijke voorwaarde om deel te mogen uitmaken van Zijn eigen volk, namelijk: "Dat u al Zijn geboden in acht moet nemen!" (D'varim [Deuteronomium] 26:18, Herziene Statenvertaling). **Surinaams:** "Un sa hori unu na ala den gebod fu En!" - "Want G'd liefhebben houdt in dat we ons aan Zijn geboden houden. Zijn geboden zijn geen zware last!" (Yochanan alef [1 Johannes] 5:3, NBV). **Surinaams:** "Bika efu wi lobi Gado, dan wi e tan hori wisrefi na den gebod fu En, èn den gebod fu En no hebi!"

ממלכת כהנים mam'lechet kohanim - Een koninklijk priesterschap

En dan zijn we nu toe bij het eigenlijke onderwerp van deze studie: een koninkrijk van priesters ofwel een koninklijk priesterschap. Het doel hiervan wordt reeds in בראשית Bereshit [Genesis] 12:3 aangekondigd: *“Met u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden!”* (NBG). Het Boek: *“U zult voor alle volken een zegen zijn!”* **Surinaams:** *“En ini yu, ala famiri fu grontapu sa kisi blesi!”*

Yeshua heeft dit bevestigd met de woorden: *“Het heil is uit de Joden!”* (יוחנן Yochanan [Johannes] 4:22). **Surinaams:** *“Bikasi ferlusu komopo fu den Dyu!”* En in שמות Sh'mot [Exodus] 19:5-6 zei de Eeuwige op de berg Sinai tegen de kinderen van Israël: *“Als jullie Mij gehoorzamen en trouw blijven aan Mijn verbond, zul je onder alle volken Mijn kostbaarste bezit zijn. Want de hele aarde behoort Mij toe. Aan Mij zul je gewijd zijn, je zult Mij dienen als priesters en Ik zal jullie Koning zijn!”* (Groot Nieuws Bijbel). **Surinaams:** *“Now fu dat'ede efu un sa arki Mi sten tru tru, èn hori Mi ferbontu, dan un sa de wan spesrutu gudu gi Mi moro leki ala tra folku; bikasi a heri grontapu de fu Mi. En un sa de wan kownukondre fu priester gi Mi, èn wan santa folku!”*

Nadat Moshe zijn volk uit de slavernij in Egypte had uitgeleid, sloot de Eeuwige een verbond met de Israëlieten, wat hen tot een koninkrijk van priesters en een heilig volk maakte, en zo werd ook het volk van het Nieuwe Verbond volgens 1 Petrus 2:9 een koninkrijk van priesters en een heilig volk nadat het bevrijd werd uit de slavernij van de zonde. Geheel in lijn daarmee schreef Jesaja in zijn profetie betreffende de messiaanse tijd: *“U echter zult priesters van de Eeuwige genoemd worden en dienaars van onze G'd zult u heten!”* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 61:6, Willibrordvertaling). **Surinaams:** *“Ma den sa kari un den priester fu Masra; suma sa kari un taki: den dinari fu wi Gado!”*

Evenals de Israëlieten hebben ook de gelovigen uit de volken als opdracht om over G'ds grote daden te spreken (מפעלות Mif'alot [Handelingen] 2:11 en ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 43:21). Met andere woorden: de kinderen van Israël alsook degenen die geënt zijn op de Edele Olijfbom hebben van de Eeuwige de priesterlijke taak gekregen om Zijn Woord aan de mensheid te verkondigen, Zijn wil aan een ieder bekend te maken en voor hen te bidden. Om deze taak te kunnen vervullen moeten wij in directe gemeenschap staan met haQadosh Baruch Hu [de Heilige, gezegend zij Hij] door middel van Ruach haQodesh [de Heilige Geest].

Het is dus duidelijk, dat de ware priesters van de Allerhoogste niet door mensen zijn aangesteld, maar door Hemzelf zijn gekozen om Hem te dienen. Als we Hem daarin willen gehoorzamen en echt een mam'lechet kohanim [koninklijk priesterschap] willen zijn, in staat om alle naties van de wereld aan te moedigen, de G'd van Israël aan te nemen als Heer en Verlosser en hen in de ware leer te onderwijzen, dan moeten we aan Zijn vereisten voldoen, Zijn geboden in acht nemen en Zijn wegen bewandelen.

Dat laatste houdt in, dat wij ons als levende stenen voor de bouw van G'ds geestelijke tempel moeten laten gebruiken naar het voorbeeld van Yeshua: *“Ontdoe u dus van alles wat slecht is, van alle bedrog en huichelarij, alle afgunst en kwaadsprekerij, en verlang als pasgeboren zuigelingen naar de zuivere melk van het woord, opdat u daardoor groeit en uw redding bereikt. U hebt toch ondervonden hoe goed de Eeuwige is? Voeg u bij Hem, bij de levende steen, die door de mensen werd afgekeurd, maar door G'd werd uitgekozen om Zijn kostbaarheid, en laat u ook zelf als levende stenen gebruiken voor de bouw van een geestelijke tempel. Vorm een heilig priesterschap (כְּהֻנַּת קֹדֶשׁ k'hunat qodesh) om geestelijke offers te brengen die G'd, dankzij Yeshua haMashiach, welgevallig zijn!”* (1 Petrus 2:1-5, NBV). **Surinaams:** *“Fu dat'ede un mus tapu nanga ala sani san no bun. Un mus tapu nanga ala bedrigi fasi, nanga hoigri maniri èn nanga dyarusu. Un no mus taki takru tu fu trawan. Ma leki nyunyun pikin un mus angri fu a trutru merki san no moksi nanga tra sani. Disi o yepi unu fu gro èn fu Gado ferlusu unu. Bika now un sabi fa Masra bun. Mashiach na a libilibi ston di libisma poti na wan sei, ma di Gado teki fu di A ben prenspari gi En. Un kon na En, dan A o teki unu leki libilibi ston fu bow wan oso na yeyefasi. Un o du a wroko leki priester di ben poti aparti gi Gado. Dan Yeshua haMashiach sa meki tak' Gado abi prisiri nanga den offer di un e tyari yeyefasi!”*

ש קדש k'hunat qodesh - Heilig priesterschap in de geestelijke tempel

Zoals de levitische priesters de Eeuwige dienden in de stenen tempel te Yerushalayim [Jeruzalem], zo behoren wij als een heilig priesterschap de Eeuwige te dienen in de geestelijke tempel, waar wij allen deel van uitmaken: *“U weet toch dat u G'ds tempel bent en dat G'ds Geest in u woont? Als iemand G'ds tempel vernietigt, zal G'd hem vernietigen. Want G'ds tempel is heilig, en die tempel bent u!”* (1 Korinthiërs 3:16-17, Groot Nieuws Bijbel). **Surinaams:** *“Un no sabi dan tak' unu na a Santa Presi fu Gado, èn tak' a Yeye fu Gado e libi na ini unu? Efu wan sma pori a Santa Presi fu Gado, Gado o pori a sma dati baka. Bika a Santa Presi fu Gado santa, èn unu na a Santa Presi dati!”* - *“Of weet u niet, dat uw lichaam een tempel is van de Heilige Geest, die in u is en die u van G'd hebt ontvangen, en dat u niet van uzelf bent?”* (1 Korinthiërs 6:19, Herziene Statenvertaling). **Surinaams:** *“Un no sabi tak' un skin na wan santa presi fu a Santa Yeye di e libi ini unu? Na Gado gi unu a Santa Yeye. Un no de fu unsrefi moro!”* - *“Wijzelf zijn de tempel van de levende G'd, zoals G'd heeft gezegd: Ik zal bij hen wonen en in hun midden verkeren, Ik zal hun G'd zijn en zij Mijn volk!”* (2 Korinthiërs 6:16, NBV). **Surinaams:** *“Bika wi na a Santa Presi fu a libilibi Gado. Bika Gado srefi taki: Mi o libi èn waka na den mindri. Mi o de a Gado fu den, èn den o de Mi pipel!”*

Omdat wij als priesters in de ordening van Malki-Tzedeq onze dienst verrichten in een geestelijke tempel, brengen wij ook geestelijke offers in plaats van dierenoffers, namelijk onze gebeden, lofprijzingen en dankzeggingen, zoals ook de navi [profeet] zegt: *“Wij bieden als offerstieren de belijdenis onzer lippen!”* (הוֹשֵׁעַ Hoshea [Hosea] 14:3). **Surinaams:** *“Teki den wortu di wi taki leki bulu di wi tyari kon leki ofrandi!”* Ook David schreef met dezelfde intentie: *“Laat mijn gebed als reukwerk voor Uw aangezicht staan, laat mijn opgeheven handen als het avondoffer zijn!”* (תְּהִלִּים Tehilim [Psalmen] 141:2, Herziene Statenvertaling) **Surinaams:** *“Meki a begi fu mi de na Yu fesi leki wan ofrandi nanga wan switi smeri, meki den anu fu mi di mi e opo, de leki a ofrandi di e bron te neti!”* en: *“De naam van G'd wil ik loven met een lied, Zijn grootheid met een lofzang prijzen. Dat behaagt de Eeuwige meer dan offerdieren, dan stieren met hun horens en hoeven!”* (תְּהִלִּים Tehilim [Psalmen] 69:31-32, NBV). **Surinaams:** *“Mi sa prijse a nen fu Gado nanga wan singi, gi En grani nanga wan switi singi. Dati sa gi Masra moro prisiri, dan fu tyari meti leki ofrandi, dan den bulu di fiti fu tyari leki ofrandi!”* Deze geestelijke offers zijn G'd welgevallig, want Hij zegt zelf: *“Wie lof offert, eert Mij!”* (תְּהִלִּים Tehilim [Psalmen] 50:23, NBG-vertaling). **Surinaams:** *“A sma di e gi Mi tangi leki wan ofrandi, e gi Mi grani!”* Vandaar de oproep: *“Laten we door Yeshua [Jezus] voortdurend aan G'd een lofoffer brengen door Zijn naam openlijk te prijzen. Vergeet ook niet om goed te doen en elkaar te helpen. Dat zijn de offers die G'd graag ziet!”* (לְוַרְיִם Iv'rim [Hebreeën] 13:15-16, Groot Nieuws Bijbel). Bijbel in Gewone Taal: *“Dankzij Yeshua [Jezus] kunnen we de juiste offers brengen om G'd te danken. Dat doen we door Hem steeds te prijzen in onze gebeden en liederen, en door elkaar te helpen en dingen met elkaar te delen. Dat zijn de offers waar G'd van houdt!”* **Surinaams:** *“Dat'ede meki wi tan prijse Gado nanga a yepi fu Yesus, meki a de leki wan ofrandi gi En. Wi e du dati te wi e taki nanga wi mofo tak' wi e bribi ini En. Un no mus fergiti tu fu du trawan bun èn fu prati san un abi nanga den. Bika Gado lobi en te wi e tyari den ofrandi dati!”* Maar het offer dat de Eeuwige het meest op prijs stelt, is het offer van onszelf: *“Broeders en zusters, met een beroep op G'ds barmhartigheid vraag ik u om uzelf als een levend, heilig en G'd welgevallig offer in Zijn dienst te stellen, want dat is de ware eredienst voor u!”* (Romeinen 12:1, NBV). **Surinaams:** *“Brada nanga sisa, fu di Gado sari wi so, meki mi e begi un tangitangi fu un gi unsrefi na Gado leki wan santa nanga libilibi ofrandi, san e gi Gado prisiri. Dáti na a trutru fasi fu dini Gado!”*

Hogepriester in de ordening van מַלְכִי־צַדֵּק Mal'ki Tzedeq

In de Parasha לֶךְ-לְךָ Lech-L'cha komen wij een heel opmerkelijke Pasuq [tekst] tegen: *“En Mal'ki-Tzedeq [Melchisedek], de koning van Shalem, bracht brood en wijn; hij nu was een priester van El El'yon [G'd, de Allerhoogste]. En hij zegende hem en zeide: Gezegend zij Av'ram [Abram] door G'd, de Allerhoogste, de Schepper van hemel en aarde, en geprezen zij G'd, de Allerhoogste, die uw vijanden in uw macht heeft overgeleverd! En hij gaf hem van alles*

de tienden.” (בראשית B'reshit [Genesis] 14:18-20). **Surinaams:** “Dan Mal’ki-Tzedeq, a kownu fu Shalem, tyari brede nanga win gi Av’ram [Abram]. Mal’ki-Tzedeq ben de wan priester fu a Moro Hei Gado. Dan a blesi Av’ram. A taki: Mi e winsi taki a Moro Hei Gado, di meki heimmel nanga grontapu, sa blesi Av’ram. Èn mi e prijse a Moro Hei Gado di meki yu wini den feyanti fu yu. Ne Av’ram prati ala sani na tin pisi, dan a gi Mal’ki-Tzedeq wan pisi!”

Wie was deze priesterkoning? De schrijver van de Hebreeënbrief geeft ons een hint: “Want deze Mal’ki-Tzedeq, koning van Salem, priester van אֱלֹהֵי יוֹן El El’yon [de allerhoogste G’d], die Av’raham bij zijn terugkeer na het verslaan van de koningen tegemoet kwam en hem zegende, aan wie ook Av’raham een tiende van alles gegeven heeft, is vooreerst, volgens de uitlegging van zijn naam: מֶלֶךְ צְדָק Melech Tzedeq [Koning der gerechtigheid], vervolgens ook: מֶלֶךְ שָׁלֹם Melech Shalem [Koning van Salem], dat is: מֶלֶךְ הַשְּׁלוֹם Melech haShalom [Koning des vredes ofwel Vredevorst]; zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtsregister, zonder begin van dagen of einde des levens, en, aan de Zoon van G’d gelijkgesteld, blijft hij priester voor altoos!” (עבריים Iv’rim [Hebreeën] 7:1-3). **Surinaams:** “A Mal’ki-Tzedeq fu san wi e taki, ben de kownu fu Salem èn a ben de wan priester fu אֱלֹהֵי יוֹן El El’yon [a Moro Hei Gado], A ben gwe go miti Av’raham di Av’raham ben drai kon baka fu wan feti pe a wini wantu kownu. A blesi Av’raham, dan Av’raham gi en tin pro senti fu ala sani san a ben wini. Na a fosi presi, a nen Mal’ki-Tzedeq wani taki: מֶלֶךְ צְדָק Melech Tzedeq [Kownu di e du sani nanga leti], Moro fara a ben de מֶלֶךְ שָׁלֹם Melech Shalem [kownu fu Salem], dati wani taki: מֶלֶךְ הַשְּׁלוֹם Melech haShalom [Kownu fu freide]. Wi no sabi noti fu en p’pa, fu en m’ma, noso fu den afo fu en. Wi no sabi oten a kon na grontapu, noso oten a dede. A de neleki a Manpikin fu Gado, a e tan priester fu têtgo!” Volgens deze tekst heeft hij geen oorsprong en ook geen levenseinde en blijft priester tot in eeuwigheid. Daar komt nog bij, dat er in תהלים Tehilim [Psalmen] 110:4 over Yeshua gezegd wordt: “Gij zijt priester voor eeuwig, naar de wijze van Mal’ki-Tzedeq!” (NBG). **Surinaams:** “Yu na priester fu têtgo na fasi fu Mal’ki-Tzedeq!”

Maar als Mal’ki-Tzedeq helemaal niet geboren werd en nooit gestorven is, dan is hij geen mens; maar een engel kan hij ook niet zijn, want engelen hebben geen priestertaak, dus blijft er voor mij slechts één conclusie over: Mal’ki-Tzedeq en Yeshua zijn één en dezelfde persoon! Doelende op deze passage in Psalm 110 fungeert Mal’ki-Tzedeq reeds in de Dode-Zeerollen als Verlosser en Rechter en wordt als zodanig met de Mashiach geïdentificeerd. Vele eeuwen later paste de schrijver van de Hebreeënbrief derhalve ook zeer terecht toe op Yeshua: “Tijdens Zijn dagen in het vlees heeft Hij gebeden en smekingen onder sterk geroep en tranen geofferd aan Hem, die Hem uit de dood kon redden, en Hij is verhoord uit Zijn angst, en zo heeft Hij, hoewel Hij de Zoon was, de gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden, en toen Hij het einde had bereikt, is Hij voor allen, die Hem gehoorzamen, een oorzaak van eeuwig heil geworden, door G’d aangesproken als hogepriester naar de ordening van Mal’ki-Tzedeq. Hierover hebben wij veel te zeggen, maar het is moeilijk uit te leggen, omdat gij traag zijt geworden in het horen!” (עבריים Iv’rim [Hebreeën] 5:7-11, NBG). **Surinaams:** “Di A ben de na grontapu, A begi Gado di ben kan yepi En fu A no dede. A bari èn A krei di A ben e begi, èn Gado yepi En fu di A ben abi dipi lespeki gi Gado. Awinsi A ben de a Manpikin fu Gado, A leri fu du san Gado wani ini a pina di A ben mus nyan. Dan di A kon de leki fa a mus de, A tron a Wan di o ferlusu ala sma fu têtgo di du En wani, èn Gado kari En granpriester na a fasi fu Mal’ki-Tzedeq. Wi abi furu fu taki fu a sani disi, ma a tranga fu brokobroko en gi unu fu di un no e ferstan sani es’esi moro!”

Het is inderdaad moeilijk uit te leggen aan de Joden wat de ordening van Mal’ki-Tzedeq precies inhoudt, want Zijn priesterschap verschilt immers enorm van het levitische priesterschap en met name door het feit dat hij zowel koning alsook priester was, want in Israël was deze combinatie namelijk in principe niet mogelijk. Het priesterschap was immers voorbehouden aan de stam Levi terwijl de koningen allen uit de stam Yehuda [Juda] voortkwamen. De combinatie koning-priester kon volgens de voorschriften van de Tora in Israël niet voorkomen omdat de voorrechten van deze beide stammen strikt gescheiden waren. In de ordening van Mal’ki-Tzedeq speelt afkomst echter geen enkele rol, want het is een eeuwig priesterschap, dat van een veel hogere waarde is dan het vergankelijke priesterschap van Aharon [Aäron] en zijn zonen. Daarom is er ook sprake van een koninklijk priesterschap. Deze hogepriester is echter

niet zomaar een koning, Hij is de Koning der koningen! “Daarom heeft G'd, toen Hij des te nadrukkelijker aan de erfgenamen der belofte het onveranderlijke van Zijn raad wilde doen blijken, Zich onder ede verbonden, opdat door twee onveranderlijke dingen, waarbij het onmogelijk is, dat G'd liegen zou, wij, die tot Hem de toevlucht genomen hebben, een krachtige aansporing zouden hebben om de hoop te grijpen, die voor ons ligt. Haar hebben wij als een anker der ziel, dat veilig en vast is, en dat reikt tot binnen het voorhangsel, waarheen Yeshua voor ons als voorloper is binnengegaan naar de ordening van Mal'ki-Tzedeq hogepriester geworden in eeuwigheid.” (עבריים) Iv'rim [Hebreeën] 6:17-20). **Surinaams:** “Na dat' meki Gado meki wan sweri tu. Tapu a fasi disi A ben wani sori den sma di kisi a pramisi krinkrin tak' A o du san A pramisi. So Gado gi un a pramisi èn A meki a sweri. Den tu sani disi no man kenki, bika a no kan tak' Gado e lei. Dat' meki unu di lon go kibri na En kan teki dek'ati fu grabu a howpu san de na un fesi. A howpu disi de leki wan ankra gi wi sili. A tranga èn a fasi bun. A e doro te ini a Moro Santa Presi pe Yeshua ben go na fesi fu wi ede. A tron granpriester fu têgo na a fasi fu Mal'ki-Tzedeq!”

Als hogepriester naar de ordening van Mal'ki-Tzedeq is Yeshua voor ons als voorloper door het voorhangsel binnengegaan in het heilige der heiligen met de bedoeling dat wij Hem daarin zouden volgen, want het voorhangsel is nu gescheurd en heeft voor ons de weg vrijgemaakt, en als er een koninklijke hogepriester is dan moeten er ook koninklijke priesters zijn. Reeds vóór de instelling van het levitische priesterschap heeft de Eeuwige via Moshe aan de Israëlieten laten weten dat zij voor Hem een koninkrijk van priesters zouden zijn: “Nu dan, indien gij aandachtig naar Mij luistert en Mijn verbond bewaart, dan zult gij uit alle volken Mij ten eigendom zijn, want de ganse aarde behoort Mij. En gij zult Mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilig volk!” (שמורת) Sh'mot [Exodus] 19:5-6). **Surinaams:** “Now fu dat'ede efu un sa arki Mi sten tru tru, èn hori Mi ferbontu, dan un sa de wan spesrutu gudu gi Mi moro leki ala tra folku; bikasi a heri grontapu de fu Mi. En un sa de wan kownukondre fu priester gi Mi, èn wan santa folku!”

Door het ultieme offer van Yeshua vormen nu echter alle nieuwtestamentische gelovigen uit alle rassen en volken ongeacht hun etnische afkomst tezamen met de gelovige Israëlieten een heilige natie en bekleden een koninklijk priesterschap en onderscheiden zich daardoor van hun ongelovige volksgenoten: “Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk G'de ten eigendom, om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht: u, eens niet Zijn volk, nu echter G'ds volk, eens zonder ontferming, nu in Zijn ontferming aangenomen.” (1 Petrus 2:9-10). **Surinaams:** “Ma un dati na sma di Gado teki gi Ensrefi. Unu na den priester fu a Kownu, wan santa pipel, wan pipel di de fu Gado wawan. A teki unu fu ferteri fu den bigi sani fu a Wan di kari unu puru na ini a dungru, fu un kon na ini a ferwondru faya fu En. Fosi un no ben de wan pipel, ma now un tron a pipel fu Gado. Fosi Gado no ben sori unu En bunfasi, ma now A e sori unu En bunfasi!” Voordat zij de G'd van Israël leerden kennen en door de Joodse Messias gekocht en betaald werden met Zijn bloed maakten de gelovigen uit de volken geen deel uit van G'ds volk, maar behoorden tot de heidenen. Nu echter maken zij deel uit van het koninkrijk van priesters en vormen samen met het gelovige deel van Israël een heilig volk onder het hogepriesterschap van Yeshua naar de ordening van Mal'ki-Tzedeq. Hij wordt de Koning der Gerechtigheid genoemd, de Vredevorst, en Hij is zonder begin van dagen of einde des levens, Hij is de Eeuwige! Yeshua is voor ons als voorloper binnengegaan in het heilige der heiligen en is naar de ordening van Mal'ki-Tzedeq hogepriester in eeuwigheid. Laten wij Hem volgen en ter eer en glorie van Zijn grote Naam een koninklijk priesterschap zijn, een heilige natie, een volk G'd ten eigendom, om de grote daden te verkondigen van Hem, die ons uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar Licht!

Rechtstreekse toegang tot G'd

Yeshua is onze Hogepriester en daarom ligt het eigenlijk voor de hand wie op Yom Kipur de hogepriester moest symboliseren. Hij, die het heiligdom binnenging om het bloed achter het voorhangsel naar het verzoendeksel, de symbolische troon van G'd te brengen, was het, die de opgestane Yeshua moest voorstellen, die figuurlijk Zijn eigen bloed binnen het voorhangsel naar de troon van Zijn Vader bracht, om daar als Hogepriester voor Zijn volk de verzoening te

bewerken, en die eens bij het blazen van de laatste Shofar terug zal komen om de zonden tenslotte op de kop van de levende bok, de satan, te plaatsen en hem uiteindelijk zal wegzenden in de poel des vuurs! Er is dus een belangrijke les te leren door de Grote Verzoendag. We hebben al gezien dat de geslachte bok het in onze plaats gebrachte offer van Yeshua voorstelde, die de doodstraf op Zich nam die wij door te zondigen hebben verdiend. Maar Yeshua bleef niet dood; Hij kwam weer tot leven. Na te zijn opgevoerd naar de troon van G'd pleit Hij daar voor ons als onze Hogepriester!

“Daar wij nu een grote Hogepriester hebben, die de hemelen is doorgedaan, Yeshua, de Zoon van G'd, laten wij aan die belijdenis vasthouden. Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan medevoelen met onze zwakheden, maar een, die in alle dingen op gelijke wijze als wij is verzocht geweest, doch zonder te zondigen. Laten wij daarom met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid ontvangen en genade vinden om hulp te verkrijgen te gelegener tijd. Want elke hogepriester, die uit de mensen genomen wordt, treedt voor de mensen op bij G'd, om gaven en offers te brengen voor de zonden. Hij kan tegemoet komend zijn jegens de onwetenden en dwalenden, daar hij ook zelf met zwakheid omvallen is, die hem verplicht evenzeer als voor het volk, voor zichzelf offers voor de zonden te brengen. En niemand matigt zichzelf die waardigheid aan, doch men wordt ertoe geroepen door G'd, zoals immers ook Aharon. Zo heeft ook de Mashiach Zichzelf niet de eer toegekend Hogepriester te worden, maar Hij, die tot Hem sprak: Mijn Zoon zijt Gij; Ik heb U heden verwekt; zoals Hij ook op een andere plaats spreekt: Gij zijt priester in eeuwigheid naar de ordening van Malki-Tzedeq. Tijdens Zijn dagen in het vlees heeft Hij gebeden en smekingen onder sterk geroep en tranen geofferd aan Hem, die Hem uit de dood kon redden, en Hij is verhoord uit Zijn angst, en zo heeft Hij, hoewel Hij de Zoon was, de gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden, en toen Hij het einde had bereikt, is Hij voor allen, die Hem gehoorzamen, een oorzaak van eeuwig heil geworden, door G'd aangesproken als Hogepriester naar de ordening van Malki-Tzedeq.” (עבריים) Iv'rim [Hebreeën] 4:14-16 en 5:1-10, NBG). **Surinaams:** *“Meki wi tan hori a bribi san wi abi, bika wi abi wan bigi granpriester di go te na ini heimel. Dati na Yeshua, a Manpikin fu Gado. Bika wi no abi wan granpriester di no sabi den swakifasi fu wi. Ma wi abi Wan di psa ala den srefi tesi leki wi, ma En no sondu. Meki wi kon dan sondro frede fesi Gado. Dan Gado o sori wi sari-ati nanga bun-ati, èn A o yepi wi te wi abi yepi fanowdu. Granpriester na sma di kmopo na mindri fu libisma èn di poti fu go gi den na fesi Gado fu tyari presenti nanga offer gi den sondu fu libisma. A kan abi pasensi nanga den sma di no e ferstan a bribi èn di lasi pasi, fu di en srefi abi swakisei. Dat' meki a abi fu tyari offer gi den sondu fu a pipel, ma owktu gi en eigi sondu. En no wan sma man tron granpriester fu di en srefi wani. Ma na Gado mus kari en soleki fa A ben kari Aharon. So owktu Mashiach no suku a grani gi Ensrefi fu tron granpriester. Ma Gado ben taigi En taki: Yu na Mi Manpikin, tide Mi meki Yu kisi libi. Na wan tra presi A ben taki: Yu na priester fu têgo na a fasi fu Mal'ki-Tzedeq. Di A ben de na grontapu, A begi Gado di ben kan yepi En fu A no dede. A bari èn A krei di A ben e begi, èn Gado yepi En fu di A ben abi dipi lespeki gi Gado. Awinsi A ben de a Manpikin fu Gado, A leri fu du san Gado wani ini a pina di A ben mus nyan. Dan di A kon de leki fa a mus de, A tron a Wan di o ferlusu ala sma fu têgo di du En wani, èn Gado kari En granpriester na a fasi fu Mal'ki-Tzedeq!”*

Door Hem hebben wij nu directe toegang tot het ware verzoendeksel: de troon der genade! Dit werd op een wonderbaarlijke wijze gedemonstreerd op het ogenblik waarop Yeshua stierf, toen het voorhangsel van de tempel, dat de toegang tot het heilige der heiligen afsloot, van boven naar beneden in tweeën scheurde (Mattheüs 27:51; Markus 15:38 en Lucas 23:45). Dit zware voorhangsel, dat voor de ingang tot het heiligdom hing, uiteen gescheurd als getuigenis van het feit dat wij nu vrije toegang hebben tot G'ds troon, waardoor het levitische priesterschap in wezen niet meer nodig was.

Omdat wij via onze hemelse kohen haGadol de Eeuwige nu rechtstreeks kunnen benaderen, zijn er geen aardse bemiddelaars meer nodig tussen de mensen en G'd. Er hoeven geen dieren meer voor onze zonden geofferd te worden, *“want door één offerande heeft Hij voor altijd hen volmaakt, die geheiligd worden!”* (עבריים) Iv'rim [Hebreeën] 10:14, NBG). **Surinaams:** *“Bika a wan enkri offer di A tyari, meki den sma di e kon santa, kon de fu têgo leki fa a mus de!”* Door Zijn eenmalig offer hebben nu alle gelovigen rechtstreeks toegang tot G'ds troon, zonder daar een aardse priester voor nodig te hebben.

Drie vereisten voor het priesterschap

De taak van de levitische priesters was, om in de tempel als tussenpersonen te dienen en door het brengen van offers het volk bij G'd te vertegenwoordigen. Omgekeerd vertegenwoordigden zij G'd naar de mensen toe. Zo wil de Eeuwige ook ons als priesters gebruiken om voorbede te doen voor de problemen in de wereld en om aan de mensheid te laten zien en te vertellen wie Hij werkelijk is. Dat is een hele verantwoordelijkheid waar we niet te makkelijk over moeten denken. Alleen als we G'd dienen naar Zijn wil, Hem aanbidden zoals het betaamt, Zijn geboden en inzettingen houden en voldoen aan de vereisten voor het priesterschap, kunnen wij echte getuigen van de ware G'd zijn. Zoals er voor de levitische priesterdienst enkele dingen noodzakelijk waren, zo zijn ze dat ook voor het koninklijk priesterschap.

Voor de inzegening van de hogepriester en de priesters zegt de Tora: *“Dan zult gij Aharon [Aäron] en zijn zonen doen naderen tot de ingang van de tent der samenkomst en gij zult hen met water wassen. Gij zult Aharon met de heilige klederen bekleden, hem zalven en heiligen, om voor Mij het priesterambt te bekleden. Ook zijn zonen zult gij doen naderen en hen met onderklederen kleden. Gij zult hen zalven, zoals gij hun vader gezalfd hebt, om voor Mij het priesterambt te bekleden; en dit geschiedt, opdat hun zalving voor hen tot een altoosdurend priesterschap zij in hun geslachten!”* (שְׁמוֹת Sh'mot [Exodus] 40:12-15, NBG). **Surinaams:**

“Baka dati yu mus meki Aharon [Aaron] nanga den manpikin fu en kon na mofodoro fu a tenti pe yu kan miti nanga Gado, dan yu e wasi den nanga watra. Weri den santa krosi gi Aharon, salfu en fu a kon santa fu a kan du a priesterwroko gi Mi. Yu mus meki den boi fu en kon tu dan yu e weri den langa ondrokrosi gi den. Salfu den, leki fa yu salfu den p'pa, fu den du a priesterwroko gi Mi. Te yu salfu den, dan den nanga den bakapikin fu den sa de priester fu têgo!” - *“Voorts nam Moshe [Mozes] een deel van de zalfolie en van het bloed, dat op het altaar was, en sprenkelde dat op Aharon, op zijn klederen en ook op zijn zonen en de klederen van zijn zonen; zo heiligde hij Aharon en zijn klederen en ook zijn zonen en de klederen van zijn zonen!”*

(וַיִּקְרָא Vayiq'ra [Leviticus] 8:30, NBG). **Surinaams:** *“Baka dati Moshe [Moses] teki pikinso fu a salfu-oli nanga pikinso fu a brudu di ben de tapu a altari, dan a dropudropu en tapu Aharon, tapu a krosi fu Aharon, tapu den manpikin fu Aharon nanga tapu a krosi fu den. Tapu a fasi dati a santa Aharon, den krosi fu en, den manpikin fu en nanga den krosi fu den!”*

In deze beide Torateksten lezen wij drie vereisten voor Aharon en zijn zonen, om hun taken als priesters van de Allerhoogste te kunnen uitvoeren: ze moesten met water gewassen worden, ze moesten met heilige olie gezalfd worden en ze moesten met bloed besprenkeld worden. Dit is ook op ons van toepassing, want als wij een mam'lechet kohanim [koninklijk priesterschap] willen zijn, dan moeten ook wij gewassen worden met het water van de doop, ook wij moeten gezalfd worden met Ruach haQodesh [de Heilige Geest] en ook wij moeten besprenkeld worden met het bloed van Yeshua [Jezus], dat voor ons vergoten is ter vergeving van de zonde.

Doordat onze kohen haGadol [hogepriester] Yeshua de prijs voor onze zonde heeft betaald, hebben we nu rechtstreeks toegang tot de Eeuwige, want Hij heeft ons allen tot priesters gemaakt en door de zalving met Ruach haQodesh afgezonderd: *“Welnu dan broeders, daar we de vaste zekerheid hebben, dat door het bloed van Yeshua [Jezus] de weg tot het heiligdom ons open staat, een nieuwe en levende weg, die Hij ons heeft gebaad door het voorhangsel heen, namelijk dat van Zijn vlees, daar we eveneens een hogepriester over G'ds huis hebben. Zo laat ons toetreden met een oprecht hart en in volle geloofsovertuiging; onze harten door besprenkeling gezuiverd van een slecht geweten, ons lichaam door rein water gewassen!”*

(עֲבָרִים Iv'rim [Hebreeën] 10:19-22, Canisiusvertaling). **Surinaams:** *“Brada nanga sisa, a brudu fu Yeshua [Yesus] e gi wi dek'ati now fu go ini a Santa Presi. A opo wan nyun pasi gi wi di o tyari wi go na a libi. A pasi disi e psa doro a garden fu a Santa Tenti, dati na En skin. Dan fu di wi abi wan grandomri ini a oso fu Gado, meki wi kon moro krosbei na Gado nanga wan krin ati èn nanga tranga bribi. A nat'nati wi ati fu wi konsensi no fon wi moro, èn A wasi wi skin nanga krin watra!”* - *“De Heilige Geest heeft u afgezonderd om Yeshua haMashiach [Jezus Christus] te gehoorzamen en door Zijn bloed gereinigd te worden!”* (1 Petrus 1:2, Het Boek).

Surinaams: *“Gado a Tata ben teki a besroiti kba fu teki un gi Ensrefi, èn a Yeye ben meki un kon tron santa sma. A Tata teki unu fu du a wani fu Yeshua haMashiach [Yesus Kristus] èn fu a brudu fu a Mashiach wasi unu!”* - *“En wat u betreft, de zalving die u van Hem hebt ontvangen, blijft in u, en u hebt het niet nodig dat iemand u onderwijst; maar zoals deze zalving u onderwijst*

met betrekking tot alle dingen - en die zalving is waar en is geen leugen - en zoals ze u heeft onderwezen, zo moet u in Hem blijven!" (א ירוחנך Yochanan alef [1 Johannes] 2:27, Herziene Statenvertaling). **Surinaams:** "Ma a salfu disi un ben kisi fu En de tan na un ini, èn un no abi fanowdu fu iniwan suma fu leri un; ma a srefi salfu leri un alasani, èn a de waarheid, èn a no de wan lei, so leki a ben leri un, un sa tan na En ini!" Als wij G'ds geboden en inzettingen onderhouden, de Eeuwige en onze naaste liefhebben en Yeshua hebben aangenomen als Heer en Verlosser, dan zijn wij gereinigd door Zijn bloed en hebben de zalving met G'ds Geest ontvangen om apart gezet te worden voor een heilig doel als priesters van de Allerhoogste.

Toch net zoals in de tempeldienst de ceremoniële reinheid een absolute noodzakelijkheid was voor de levitische priesters, zo worden ook wij opgeroepen tot het leiden van heilige levens om een heilig priesterschap (כהנת קדש k'hunat qodesh) te kunnen zijn. Zoals op Yom Kipur [de Grote Verzoendag] de hogepriester het heilige der heiligen pas mocht binnengaan, nadat hij in het waterbad geweest was door de onderdompeling in het Miq've (Lev. 16:4 en 24), zo kan ook de Gemeente, die in 1 Petrus 2:9 een koninklijk priesterschap wordt genoemd, het hemelse heiligdom pas binnen gaan, nadat zij in het waterbad geweest is door de onderdompeling in de naam van Yeshua, door de doop in Zijn dood!

Priesterlijke hoofddekfels

Een andere belangrijke voorwaarde om in G'ds nabijheid te mogen komen was het dragen van een hoofdbedekking. Niemand mocht blootshoofds voor de Eeuwige verschijnen en ik zou niet weten waarom Hij daarin van mening veranderd zou zijn. Het hoofddekfel vormde derhalve een belangrijk onderdeel van de priesterkleding. De priesters traden op als bemiddelaars tussen het volk en de Eeuwige en konden natuurlijk niet met gewone alledaagse kleren voor de Koning der koningen verschijnen. De Hogepriester was de man die G'ds aanwezigheid het dichtst naderde. Daarom droeg hij een speciale hoofdbedekking die in wezen eigenlijk een kroon was, namelijk een massief gouden band die hij moest dragen op het voorhoofd over de tulband. Op deze gouden diadeem stond een Hebreeuwse tekst gegraveerd: קדש ליהוה Qodesh laAdonai [Heilig voor de Eeuwige]. (שמות Sh'mot [Exodus] 28:36-37). Het Hebreeuwse woord קדוש Qadosh dat doorgaans vertaald wordt met het woord "heilig" betekent eigenlijk "apart staan" of "apart gezet worden". Deze tekst op de voorkant van zijn hoofddekfel diende echter niet alleen om daarmee aan te geven dat de Kohen haGadol heilig is voor de Eeuwige, maar tevens om alle Israëlieten eraan te herinneren dat ieder individu door het geloof in de Eeuwige en het naleven van Zijn geboden heilig behoort te zijn, want heeft u er misschien wel eens bij stilgestaan dat deze tekst over de heiligheid op de hoofdband van de hogepriester weliswaar gelezen kan worden door zijn omstanders, maar niet door hemzelf? Het hoofddekfel van de hogepriester werd in het Hebreeuws מצנפת Mitz'nefet genaamd. Dat woord komt van de wortel צנף tznaf [omwikkelen], wat impliceert dat dit een tulbandachtige hoofdbedekking was.

De hogepriester droeg dus een soort tulband, maar welk hoofddekfel droegen de gewone priesters? Daarvoor moeten we even de Statenvertaling raadplegen. Daar staat in vers 40 van hetzelfde hoofdstuk: "Voor de zonen van Aharon zult gij ook rokken maken, en gij zult voor hen gordels maken; ook zult gij voor hen mutsen maken, tot heerlijkheid en sieraad." Iets verderop, in vers 9 van hoofdstuk 29 lezen wij: "En gij zult hen met de gordel omgorden, namelijk Aharon en zijn zonen; en gij zult hen de mutsen opbinden, opdat zij het priesterambt hebben tot een eeuwige inzetting!" en in Leviticus 8:13 staat geschreven: "En Moshe deed de zonen van Aharon naderen, en trok hun rokken aan, en gordde hen met een gordel, en bond hun mutsen op, gelijk als de Eeuwige Moshe geboden had." De gewone priesters droegen dus mutsen, in het Hebreeuws staat hier het woord מגבעות Mig'ba'ot, en uit de diepere betekenis van dit woord kunnen wij afleiden dat deze mutsen de vorm hadden van heuveltjes. De orthodoxe Chumash-vertaling verschaft ons hierin iets meer duidelijkheid, want de vertaler Yitzchaq Dasberg heeft het in שמות Sh'mot [Exodus] 28:40-41 namelijk over "tot mutsen gevouwen hoofddoeken" en 29:9 vertaalt hij met: "hoofddoeken als mutsen omwinden". Ik vind derhalve dat de Chumash van alle vertalingen de meest duidelijke omschrijving weergeeft van het Hebreeuwse woord מגבעות Mig'ba'ot dat in de grondtekst staat, want een מגבעה Mig'ba'a was namelijk inderdaad een soort primitieve prototype van de huidige Kipa. De gewelfde vorm van

de מגבעה Mig'ba'a vinden wij terug in de stam van het woord גבעה Gib'a, hetgeen "heuvel" betekent. Het keppeltje lijkt ook inderdaad op een heuvel of een berg om ons aan de berg Sinai te herinneren, waarop de Eeuwige Zijn Tora aan Moshe gegeven heeft, en wij hebben daarom ook weinig fantasie voor nodig om bij het horen van het woord Gib'a onmiddellijk aan de Kipa te denken. Wij mogen dus hieruit concluderen dat de priesters in de tempel een soort muts of kapje droegen, dat men zonder meer een primitieve voorloper van onze Kipa zou kunnen noemen.

Door het dragen van speciale reine kleren en hoofddeksele werden de priesters voortdurend aan hun speciale rol en de heiligheid van hun roeping herinnert en ook de hogepriester mocht het heilige der heiligen nooit met onbedekt hoofd betreden, en zeker niet op Yom Kipur, de Grote Verzoendag. Is het u overigens wel eens opgevallen dat het woord Kipur aan het woord Kipa doet denken? Dat is zeer zeker geen toeval, want als het om G'ds Woord gaat, bestaat er geen toeval! Het woord voor "verzoening", כפרה Kapara, dat niet minder dan 48 keer voorkomt alleen al in het boek ויקרא Vayiqra [Leviticus], draagt namelijk ook de betekenis van bedekking en bescherming in zich, zoals ook het woord כפר Kiper zowel "verzoenen" alsook "bedekken" betekent. En hiervan is dan ook het woord כפה Kipa afgeleid, de hoofdbedekking van de mannen. De link tussen verzoening en bedekking vinden wij overigens ook terug in het bekende gezegde: "Zand erover!" als men zich met elkaar verzoend heeft. Het bloed van de bok, dat op Yom Kipur de verzoening voor het volk Israël bracht, bedekte de Ark en het bloed van Yeshua bedekt al onze zonden en heeft voor ons de weg vrij gemaakt om het hemelse heiligdom binnen te mogen gaan! Zo mogen wij straks omhuld door de volmaaktheid van Yeshua haMashiach in de tegenwoordigheid van G'd verschijnen, zoals een wolk van liefelijk reukwerk de Ark des Verbonds omhulde en bedekte. De hoofddeksele van de hogepriester en de priesters hadden derhalve verschillende diepere betekenissen. Naast het benadrukken van de heiligheid en de waardigheid waren zij vanouds bovenal een symbool van nederigheid en eerbied. Hier geldt de regel, dat, wat men van binnen gelooft, het van buiten toont. Wat gelooft de Jood? Wel, dat er iemand is die boven hem staat, die groter en belangrijker is. En wie staat er boven de mens? De Eeuwige, de Schepper, Hij die de Bron is van al wat leeft, groeit en ademt. Daarom hoort binnen het orthodoxe Jodendom dan ook iedereen een hoofdbedekking te dragen: de mannen een hoed of keppeltje en de vrouwen een pruik, sjaal of hoofddoek, want volgens de rabbijnen staan zij allen onder G'd en zijn afhankelijk van Hem. De hoofdbedekking is zowel voor de Joodse man alsook voor de Joodse vrouw dus een uiterlijk teken van onderwerping aan G'd en verootmoediging. Om deze reden, maar ook ter bescherming tegen de hete zon droegen niet alleen de priesters, maar ook de gewone mannen en vrouwen een hoofdbedekking: de vrouwen droegen een hoofddoek, zoals nu nog steeds in de islamitische landen gebruikelijk is, en de mannen een כרבלא kar'bela, een soort tulband, kapje of muts, zoals we dit in Daniël 3:21 tegenkomen. De vorsten en edelen droegen een צניף tzanif, een koninklijke tulband ofwel een vorstelijke hoed, soms ook met hoofdsieraad vertaald. We komen de tzanif o.a. tegen in Job 29:14, Jesaja 3:23 en 62:3 alsook in Zacharia 3:5.

Het dragen van een hoofdbedekking hoort dus sowieso bij het priesterschap. Maar als ik u nu vraag of het dan niet logisch zou zijn dat ook de gelovigen uit de volken, die immers deel uitmaken van het koninklijk priesterschap, eveneens een hoofdbedekking zouden moeten dragen bij het uitvoeren van religieuze handelingen, dan zult u zeer waarschijnlijk ontkennend antwoorden met verwijzing naar 1 Korinthiërs 11:4: "*Iedere man die met bedekt hoofd bidt of profeteert, maakt zijn hoofd te schande!*" (NBV) **Surinaams:** "*Dat' meki ibri man di abi wan sani tapu en ede te a e begi, noso te a e taki san Gado gi en fu taki, e saka a nen fu en basi!*" en 11:7: "*Een man mag zijn hoofd niet bedekken omdat hij G'ds beeld en luister is!*" (NBV) **Surinaams:** "*Wan mansma no mus tapu en ede. Bika en na wan prenty fu Gado, èn a mus gi Gado glori!*" Dit misverstand is echter ontstaan door een verkeerde vertaling van de Griekse grondtekst, want *κατα κεφαλῆς ἐχὼν* kata kephalēs echōn in vers 4 betekent niet "*met bedekt hoofd*", maar "*iets hebbende vanaf het hoofd naar beneden*" ofwel "*iets over het hoofd laten hangen*." Deze zinsnede kan een beschrijving zijn van een neerhangend hoofddoek of een over het hoofd getrokken טלית Talit [gebedsmantel]. En ook in vers 7 wordt er in de Griekse grondtekst helemaal gezegd dat een man zijn hoofd niet mag bedekken, maar: "*Een man*

behoort het hoofd niet te verbergen!" Verbergen is toch wel iets anders dan bedekken zou ik zeggen. Het hier gebruikte Griekse woord κατακαλυπτω Katakalypto betekent namelijk niet gedeeltelijk bedekken, maar volledig bedekken, verbergen, verstoppen, versluieren. Joodse mannen dragen immers vanouds tijdens het bidden een gebedsmantel over hun hoofd en bedekken hun gezicht ermee. Sha'ul wil hiermee dus zeggen, dat een man zijn hoofd niet voor Yeshua moet verstoppen en versluieren, want hij is geen vrouw, maar hij is het beeld en de heerlijkheid van G'd! Sha'ul keurt hier dus beslist niet het dragen van een keppeltje tijdens het bidden af, laat ik daar nogmaals duidelijk over zijn.

Ik wil er nogmaals op wijzen, dat de priesters ook tijdens de 2^e Tempelperiode, dus in de tijd dat Sha'ul deze tekst geschreven heeft nog een soort muts en de hogepriester een tulband op hun hoofd moesten dragen. Alleen al om dit feit lijkt het niet geloofwaardig dat hij dan beweerd zou hebben, dat mannen die iets op hun hoofd dragen tijdens het bidden, daarmee in G'ds ogen iets oneervols zouden doen, want aangezien Sha'ul opgroeide in een tijd waarin het geheel vanzelfsprekend was dat priesters baden met een bedekking op hun hoofd, is het onmogelijk voor te stellen, dat hij dit nu als iets verwerpelijks zou zien en zou verbieden. De Tora schrijft duidelijk voor dat een priester bij het bidden altijd een hoofdbedekking moet dragen en ook wij als nieuwtestamentische gelovigen worden immers in 1 Petrus 2:5 een heilig priesterschap genoemd en volgens Openbaring 1:6 heeft Yeshua ons tot priesters voor Zijn G'd en Vader gemaakt. Indien ook wij priesters van de Allerhoogste zijn, vindt u dan niet dat ook wij dan een priesterlijke hoofdbedekking moeten dragen?

Koninklijk geslacht van priesters uit alle stammen en talen en volken en naties

Het Bijbelboek, dat ons allen de laatste tijd het meest bezig houdt, is het boek Openbaring, want we zien allerlei dingen om ons heen gebeuren die ons wakker schudden en ons erop wijzen dat we ons klaar moeten maken voor de komst van de Antichrist. Daarom is het uiterst belangrijk om onze positie als koninklijk priesterschap in te nemen. Yochanan schrijft: *"Aan Hem die ons liefheeft en ons verlost heeft van onze zonden door Zijn bloed, die ons gemaakt heeft tot een koninklijk geslacht van priesters voor Zijn G'd en Vader, aan Hem zij de heerlijkheid en de macht, tot in alle eeuwigheid! Amen!"* (חזיון Chizayon [Openbaring] 1:5-6, Willibrordvertaling). Leidse Vertaling: *"Hem, die ons liefheeft en heeft gered uit onze zonden door Zijn bloed, en ons gemaakt heeft tot een koninkrijk en tot priesters voor Zijn G'd en Vader, Hem behoort de heerlijkheid en de macht tot in alle eeuwigheid! Amen!"* **Surinaams:** *"A lobi wi, èn A ferlusu wi puru na ini wi sondu nanga En brudu. A meki wi tron wan folku di abi Gado leki den Kownu, èn A meki wi tron priester fu Gado En Tata. Na En mus kisi grani nanga makti fu têgo èn ala ten! Amen!"*

Dat het koninklijk priesterschap niet alleen aan de gelovigen uit Israël is toebedeeld, maar een wereldomvattend koninkrijk van priesters zal zijn voor allen die Yeshua door de eeuwen heen met Zijn bloed gekocht heeft, komt duidelijk naar voren in de lofprijs van de vier wezens en vierentwintig oudsten voor het Lam: *"Gij zijt waardig de boekrol te nemen en haar zegels te openen; want Gij zijt geslacht en Gij hebt hen voor G'd gekocht met Uw bloed, uit elke stam en taal en volk en natie; en Gij hebt hen voor onze G'd gemaakt tot een koninkrijk en tot priesters, en zij zullen als koningen heersen op de aarde."* (חזיון Chizayon [Openbaring] 5:9-10, NBG). Willibrordvertaling: *"Waardig bent U het boek te nemen en zijn zegels te verbreken; want U bent geslacht en U hebt hen gekocht voor G'd met Uw bloed uit alle stammen en talen en volken en naties. U hebt hen voor onze G'd gemaakt tot een koninklijk geslacht van priesters, en zij zullen heersen op de aarde."* **Surinaams:** *"Yu warti fu teki a buku, èn fu lusu den lenti. Bika na Yu den ben srakti, èn nanga Yu brudu Yu bai sma puru gi Gado na ini ibri lo nanga tongo èn na ini ala folku nanga kondre. Dan Yu meki den tron wan folku gi un Gado di abi En leki den Kownu èn di e dini En leki priester. Den o rigeri leki kownu na grontapu."*

Yeshua maakt de Zijnen deelgenoot aan Zijn koninklijke heerschappij. Toch niet alleen de op dat moment nog in leven zijnde, maar ook de opgestane gelovigen zullen in het duizendjarig vreedrijk naast hun priesterambt ook een kroon ontvangen: *"Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding: over hen heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van G'd en van de Mashiach zijn en zij zullen met Hem als koningen heersen, die duizend jaren!"* (חזיון Chizayon [Openbaring] 20:6, NBG). **Surinaams:** *"Blesi de tapu a sma di abi prati*

na ini a fosi opo baka na dede, bika den na den sma fu Gado. Den no o dede fu a di fu tu leisi. Ma den sa de priester fu Gado nanga fu Mashiach. Dusun yari langa den sa rigeri makandra nanga En!"

Dat zij als koningen zullen heersen betekent echter niet, dat zij ook letterlijk koningen zullen zijn, want Yeshua is dan immers de koning over de hele aarde, maar dat zij een koninklijke bediening zullen ontvangen, vergelijkbaar met die van een onderkoning. Maar heeft u zich wel afgevraagd over wie de opgestane heiligen als koningen zullen heersen en voor wie zij als priesters zullen fungeren? G'ddelozen zullen het koninkrijk immers niet eens binnenkomen, maar als in G'ds Koninkrijk iedereen gelijk zou zijn, dus als *allen* koningen en priesters zouden zijn, over wie zouden deze gelovigen dan regeren en voor wie zouden ze hun priesterlijke taken uitvoeren? Als er koningen en priesters zijn, dan moeten er toch ook gewone mensen zijn, want anders kan er geen sprake zijn van regeren en van een priesterschap, of niet soms? Wel, die gewone mensen zijn er inderdaad, namelijk de schapen uit Mt. 25, die bij het oordeel van de Zoon des mensen het eeuwig leven hebben ontvangen. Deze volken maken weliswaar geen deel uit van de Gemeente, maar zij zullen door hun hartsgesteldheid en barmhartige levenshouding waardig geacht worden, het eeuwige leven met verheerlijkte lichamen te ontvangen en het Messiaanse Vrederijk binnen te gaan. Zij zullen gedurende deze duizend jaren de aarde bewonen en de gelovigen van alle eeuwen zullen met een koninklijke bediening over hen regeren en voor hen zullen zij de priesterdienst verrichten. Is dit niet een heerlijk vooruitzicht? Ik wil deze studie daarom afsluiten met de prachtige belofte:

ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש:

V'atem tih'yu-Li mam'lechet kohanim v'goi qadosh!

En gij zult Mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilig volk!

En un sa de wan kownukondre fu priester gi Mi, èn wan santa folku!

Werner Stauder